

Mest werkt! Maar waarom?

16 JULI 2015

De geur van mest is voor weinig mensen aangenaam, en soms kan hij best overweldigend zijn op het platteland. Reden om er een hekel aan te hebben? Neen, want mest is noodzakelijk. Enkele weetjes.

Voor we aan dit artikel beginnen, doen we een kleine test. Hebben deze uitspraken betrekking op jou, ja of neen:

- A) Wanneer mensen zeggen 'ik hou van de geur van het platteland', frons jij onbegrijpend.
- B) Wanneer je tijdens maart/april door de velden rijdt, hou je je autoramen dicht.
- C) Bij het zien van volgende taferelen (foto's), trek jij je neus op.

mestinjectie-tris.png

mesthoop-tris.png

Beeld boven: mestinjectie - Beeld onder: stalmest

Heb je meestal ja geantwoord -> lees aandachtig voort.

Heb je meestal neen geantwoord -> lees ook aandachtig voort, want je kan altijd nog iets bijleren ;).

Veel mensen hebben ongetwijfeld ja geantwoord. Dat is normaal, de geur van mest is voor weinig mensen aangenaam, en soms kan hij best overweldigend zijn op het platteland. Reden om er een hekel aan te hebben? Neen, want mest is noodzakelijk. Het **voedt de bodem** en zorgt dat gewassen goed groeien. Zonder mest geen groenten, aardappelen en graan, en dus ook geen broodjes, frietjes (*nooo!*) of spaghettisaus. Correctie: het kan wel zonder dierlijke mest, als die vervangen wordt door **kunstmest**. Maar dat is allesbehalve ideaal, want:

- 1) de **milieudruk** van kunstmest is hoger
- 2) het kost de boer handenvol **geld**
- 3) en het staat haaks op het **kringloopprincipe** dat het beleid en de sector de jongste jaren opnieuw proberen te introduceren: een dier produceert mest, die mest wordt uitgereden op het veld, het veld levert voeder voor het dier – de kringloop is rond.

Mest is dus een *noodzakelijk kwaad*, als je wil, indien de hoeveelheden natuurlijk binnen de perken blijven. Niemand wil terug naar de mestoverschotten van de jaren '80 en '90. Zo'n situatie is vandaag gelukkig niet meer denkbaar, mede dankzij de Vlaamse Mestactieplannen (MAPs) en de Nitraatrichtlijn van de EU. Die MAPs bepalen grof gesteld hoeveel mest mag worden uitgereden op de Vlaamse velden, en hebben aldus de ontwikkeling van de mestverwerking in Vlaanderen gestimuleerd. En daarmee komen we aan de tweede belangrijke functie van mest: het wordt gebruikt als **biomassa voor de productie van groene stroom**. Dat is positief, toch?

Dat zou je denken ja, maar toch kampt mest en zeker mestverwerking met een **negatief imago**. Ondanks het feit dat iedereen voor groene energie is, wil niemand een mestverwerkingsbedrijf naast de deur. Want dat kan al eens stinken, en het brengt toch wat extra verkeer met zich mee, en *waarom moet het per se in onze wijk, het is hier al zo druk en die varkens van die boer stinken al genoeg?!*

mestverwerking-tris.png

Beeld: mestverwerking op een boerderij (type biologie)

Deze reacties van buurtbewoners zijn te begrijpen, net als het bijbehorend **protest** tegen vergunningsaanvragen. Maar anderzijds zijn ze ook te betreuren en vormt het protest een 'gemiste kans', vinden ze bij de Hooibeekhoeve in Geel (het praktijk- en voorlichtingscentrum van de provincie Antwerpen). Om het belang van mest te benadrukken en **begrip** te creëren voor ondernemers die aan mestverwerking willen doen, maakten zij een **mobiele tentoonstelling** ('Mest werkt!') met enkele interessante weetjes. Wist je bijvoorbeeld dat:

- een koe **60 liter** mest per dag produceert, een varken 4,5 liter en een kip 133 gram?
- mest voedingsstoffen bevat voor planten: **stikstof (N), fosfor (P) en kalium (K)**? Door mest uit te strooien op het veld maak je de bodem vruchtbaar en voedt je de gewassen. In die zin is mest dus **geen afvalstof, maar een voedingsstof**.
- **te weinig** mest uitstrooien niet goed is, maar **te veel** mest uitstrooien ook niet? Te veel N, P of K maakt gewassen immers vatbaarder voor ziekten en verstoort de opname van andere voedingsstoffen. Te weinig N, P of K vermindert dan weer de groei en bloei.
- de bodem van één van de drie onderdelen van mest (N, P en K) voldoende moet bevatten, omdat de groei en kwaliteit van een gewas wordt bepaald door de voedingsstof die het *minst* aanwezig is? En dat **de samenstelling van mest per bedrijf variabel is**, bijvoorbeeld afhankelijk van het rantsoen van de dieren? Regelmatig een **bodemanalyse** uitvoeren is daarom belangrijk: die wijst uit welke grondstoffen (N, P en K) in welke hoeveelheid aanwezig zijn, en welke dus eventueel moeten worden aangevuld.
- mest uitrijden kortom een kwestie is van **maatwerk**: niet te veel, niet te weinig en alleen waar nodig? Gelukkig kunnen moderne, **GPS-gestuurde** machines heel precies werken.

Nog in de tentoonstelling: een overzicht van de geschiedenis van mest, een kaart van de Kempische zandstreek die zonder mest weinig vruchtbaar zou zijn en een overzicht van de verschillende verwerkingssystemen.

De tentoonstelling wordt **gratis** uitgeleend aan verenigingen, scholen, landbouwbedrijven die een opendeurdag organiseren, gemeentebesturen of bedrijfsleiders die een informatievergadering houden in verband met mestverwerking, enzovoort. Geïnteresseerd? Neem dan contact op met de Hooibeekhoeve via hooibeekhoeve@provincieantwerpen.be of op het nummer 014/852707.

Veldverkenners

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
België

Contact

M • info@veldverkenners.be

Volg ons op:

-
[screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/velc](https://www.facebook.com/velc)

Veldverkenners is een project van

